

KØBENHAVNS UNIVERSITET

Styrelsen for Forskning og Uddannelse (SFU)
Kontorchef Johnny K. Mogensen

SAGSNOTAT

2. JULI 2018

Vedr. Redegørelse vedr. de norrøne sprog

Sagsbehandler København Universitet (KU)

**UDDANNELSESSERVICE
STRATEGI & POLITIK**

Indledning

Som opfølgning på møde om lukning af tilvalgsfag i de norrøne fag (moderne islandsk, oldislandsk og færøsk) den 7. juni mellem SFU og KU har SFU bedt om en kort redegørelse for, hvilke overvejelser universitetet har gjort sig i forbindelse med, at de pågældende tilvalgskurser aktuelt ikke udbydes på grund af svigtende studentersøgning.

FRUE PLADS 1
1168 KØBENHAVN K

MOB 28 75 28 81

petb@adm.ku.dk

Københavns Universitet har på Det Humanistiske Fakultet udbudt tilvalg på 15 ECTS (halvt semester) indenfor:

- Moderne islandsk
- Oldislandsk
- Færøsk

Indledningsvis skal KU fastslå, at KU vil bevare både forskning og uddannelse i de norrøne fag.

For en ordens skyld understreges, at KU naturligvis lever op til alle aftaler og forpligtigelser vedr. den arnamagnæanske samling samt søger at bidrage til at imødekomme de forventninger, der naturligt er inden for Rigsfællesskabet.

Søgning og undervisning

SIDE 2 AF 4

KU må desværre konstatere, at studentersøgningen til fagene er meget lav for tiden og har været det i en årrække. Det er derfor ikke fagligt meningsfuldt eller økonomisk rentabelt at fortsætte med de norrøne tilvalg inden for de nuværende rammer.

På den baggrund vil KU *ikke* længere udbyde fagene som 15 ECTS tilvalgskurser.

Tabel 1: Søgning til norrøne tilvalg

	2014	2015	2016	2017	2018
Oldislandsk	5	-	3	1	0
Moderne islandsk	8	5	2	8	5
Færøsk	1	8	4	7	-

Som det fremgår af ovenstående tabel 1 har søgningen til de tre tilvalg været meget beskeden de seneste år.

Som konsekvens af forringet uddannelsesøkonomi på Det Humanistiske Fakultet – der bl.a. kan henføres til dimensionering og 2 pct. omstillingsbidraget – besluttede dekanatet i foråret 2017, at tilvalg helt generelt på fakultetet med søgning på under 30 studerende *ikke* vil blive oprettet. Som konsekvens heraf oprettes de 3 tilvalg ikke til efteråret 2018.

Der udbydes med jævne mellemrum kurser på kandidatuddannelsen i dansk, der perspektiverer dansk litteratur i forhold til færøsk og islandsk litteratur (fx udbydes kurset ”Håndskriftstudier: At læse og udgive håndskrevne tekster” i E18 og ”Nordatlantiske fantastere - moderne islandsk og færøsk prosa” i F19).

Nye undervisningstilbud

KU er indstillet på fortsat at tilbyde undervisning i de tre tilvalg, men det forudsætter nye og andre undervisningstilbud tilpasset søgningen.

Et alternativ til et ”traditionelt” tilvalg kan i stedet være at tilbyde undervisning i tilvalget i form af tutorials eller ”mesterlære”. En tutorial er kendetegnet ved, at en gruppe af ganske få studerende (typisk 2-6) indgår i en intensiv dialogbaseret undervisningsaktivitet med en af fagets forskere.

Universitet kan frit tilbyde en tutorial som en undervisningsform. For at være ECTS og STÅ udløsende er det en forudsætning, at en tutorial er del af en studieordning og det løbende studienævnarbejde mv.

Undervisningen vil kunne udbydes inden rammerne af studieordningen for dansk og forventes at kunne startes op – forventelig i løbet af 2019 – så snart de nødvendige økonomiske forudsætninger og rammevilkår er tilvejebragt (se nedenstående).

På denne måde er det universitetets vurdering, at der kan opretholdes forskning og uddannelse inden for de norrøne fag.

Arbejdsmarked og dimensionering

Der er kun et yderst begrænset arbejdsmarked for dimittender med de tre tilvalg. Derfor kan bachelor- og kandidatuddannelsen i dansk, hvortil tilvalget indgår, få problemer med at leve op til kravene i den ledighedsbestemte dimensioneringsmodel. Tilvalgene kvalificerer reelt kun til et ph.d.-stipendium inden for de nævnte fagområder.

Derfor kan de tre tilvalg i stedet defineres som forskningsfag. I regeringens sprogstrategi (s. 9) lægges der op til et friuddannelsesforsøg, hvor innovative tiltag kan understøttes. Friuddannelsesforsøget er især møntet på samarbejdet mellem læreruddannelsen på professionshøjskoler og universiteter, men det kunne foreslås, at forsøget udvides til småfagsområdet.

Forskningsdækning og økonomi

Islandsk og Den Arnamagnæanske Samling har i dag tilknyttet 7 fastansatte VIP, 6 ekstern finansierede post doc. Samt 3 særlige ansatte til konservering mv. af de islandske sagaer. Færøsk har tilknyttet en fastansat lektor.

KU har tidligere oplyst til ministeriet, at omkostningerne til at udbyde et tilvalg på 15 ECTS er ca. 430.000 kr. (alt inklusiv). Omkostninger til tutorial forventes at være nogenlunde det samme, men med markant færre indtægter. De forventede indtægter ved tutorials vil ikke på nogen måde kunne finansiere omkostningerne.

KU bemærker, at ingen af de tre tilvalg i dag er omfattet af ministeriets småfagsordning.

De videre drøftelser

KU vil meget gerne fortsætte dialogen med Styrelsen for Uddannelse og Forskning med henblik på at sikre fortsat fornuftige og nødvendige rammevilkår for de norrøne fag. Herunder om økonomi, uddannelsernes status og rammevilkår (Småfagsråd, strategiske rammekontrakter mv.)

KU supplerer gerne denne redegørelse med yderligere oplysninger og står naturligvis til rådighed, så denne fælles opgave med fremtidssikring af de norrøne fag kan løses snarest muligt.